

Etyka w biznesie

Spory wokół zakresu odpowiedzialności przedsiębiorstwa.
Biznes a środowisko naturalne. Etyka w biznesie na poziomie makro.

dr hab. Grzegorz Makowski, Kolegium Ekonomiczno-Społeczne SGH

Spółeczna odpowiedzialność biznesu – zarys koncepcji

- **Spółeczna odpowiedzialność organizacji, to:**
 - uwzględnianie w działalności gospodarczej celu jakim jest **podnoszenie dobrobytu społecznego**, nie podejmowanie działań szkodliwych społecznie – nawet jeśli oznaczałoby to zmniejszenie zysku;
 - **odpowiedzialność** przed społeczeństwem za to, co firma zrobiła lub czego zaniechała;
- **Podejście pasywne** – organizacja nie podejmuje szkodliwych działań.
- **Podejście aktywne** – organizacja przeznaczająca część swoich zysków na programy podnoszące standard życia, niwelujące negatywne skutki działalności gospodarczej (np. środowiskowe), angażuje się w promocję idei CSR i konkretnych rozwiązań.

Spółeczna odpowiedzialność biznesu – definicja

- **Koncepcja, w ramach której przedsiębiorstwa dobrowolnie uwzględniają problematykę społeczną i ekologiczną w swojej działalności komercyjnej oraz w stosunkach z zainteresowanymi stronami.**

- Green Paper. Promoting a European framework for corporate social responsibility z 2001 r., czyli tzw. Zielona Księga CSR

Spółeczna odpowiedzialność biznesu – perspektywa neoliberalna

Business of business is business... czyli:

Istnieje tylko jeden jedyny rodzaj społecznej odpowiedzialności ze strony świata biznesu – wykorzystywać swe zasoby i podejmować działalność w celu zwiększenia własnych zysków na tyle, na ile pozostaje to w zgodzie z regułami gry wolnorynkowej – czyli otwartą i wolną konkurencją, bez podstępów i oszustw.

- Milton Friedman

Spółeczna odpowiedzialność biznesu – kapitalizm kantowski i teoria interesariuszy

- **R. Edward Freeman – główne założenia teorii:**
 - **Interesariusze wewnętrzni:**
 - pracownicy
 - udziałowcy
 - organy nadzorcze
 - **Interesariusze zewnętrzni:**
 - konkurenci
 - kontrahenci
 - konsumenci
 - grupy nacisku
 - media
 - społeczności lokalne
 - władza

Spółeczna odpowiedzialność biznesu – perspektywa socjalna

- **Amartya Kumar Sen – „papież” CSR:**
 - Włączanie społeczeństwa w podejmowanie decyzji biznesowych
 - Działanie na rzecz równouprawnienia kobiet i przeciwdziałanie dyskryminacji
 - Działanie na rzecz przejrzystości środowiska gospodarczego – promocja wartości demokratycznych, a w szczególności wolności słowa i dostępu do informacji
 - Działanie na rzecz zwiększania sprawiedliwości społecznej
 - Promowanie różnorodności w życiu społecznym

- **Hans Jonas – główne założenia „nowej” etyki**

- Koncepcja odpowiedzialności negatywnej $\tau\acute{\epsilon}\chi\nu\eta$ ποβίωσηςnej
- Dziedzictwo Arystotelesa i problem $\tau\acute{\epsilon}\chi\nu\eta$ i
- F. Bacon i myśl technokratyczna – natura nie ma celów, cele ma tylko człowiek
- Etyka antropocentryczna i biocentryczna
- Etyka „nadziei” vs. etyka odpowiedzialności

Etyka w biznesie, CSR i filozofia odpowiedzialności

Hansa Jonasa

- **Hans Jonas – etyka odpowiedzialności – główne postulaty**

- Postępuj tylko w taki sposób, aby skutki twojego działania dały się pogodzić z ciągłością trwania życia ludzkiego.
- Postępuj tylko w taki sposób, aby skutki twojego działania nie były destrukcyjne względem możliwości takiego życia w przyszłości.
- Nie wystawiaj na szwank warunków nieskończonego trwania ludzkości na Ziemi.
- W swych terażniejszych wyborach wśród obiektów twojego chcenia uwzględniaj przyszłą integralność człowieka.
- Etyka w biznesie a polityka – etyka odpowiedzialności to etyka „publiczna” – wyższość przedmiotu odpowiedzialności nad podmiotem.
- Heurystyka strachu – narzędzie realizacji etyki odpowiedzialności Jonasa.

Global Compact, czyli etyka w biznesie i CSR w perspektywie globalnej

- **Global Compact (1999) – podstawy i główne założenia:**

- Cele milenijne i cele zrównoważonego rozwoju ONZ
- Dziesięć przykazań Global Compact dla biznesu:

Prawa człowieka:

1. Popieranie i przestrzeganie praw człowieka przyjętych przez społeczność międzynarodową.
2. Eliminacja wszelkich przypadków łamania praw człowieka.

Standardy pracy:

3. Poszanowanie wolności zrzeszania się.
4. Eliminacja wszelkich form pracy przymusowej.
5. Zniesienie pracy dzieci.
6. Efektywne przeciwdziałanie dyskryminacji w sferze zatrudnienia.

Środowisko naturalne:

7. Prewencyjne podejście do środowiska naturalnego.
8. Podejmowanie inicjatyw mających na celu promowanie postaw odpowiedzialności ekologicznej.
9. Stosowanie i rozpowszechnianie przyjaznych środowisku technologii.

Przeciwdziałanie korupcji:

10. Przeciwdziałanie korupcji we wszystkich formach.